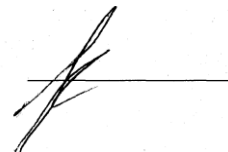

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено

на засіданні кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 22 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри
проф. Квас О. В.

Силабус з навчальної дисципліни
«Методологія наукових досліджень якості освіти»,
що викладається в межах ОПП другого (магістерського) рівня
вищої освіти для здобувачів зі спеціальності
011 «Освітні, педагогічні науки»

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Методологія наукових досліджень якості освіти
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 011 Освітні, педагогічні науки
Викладачі дисципліни	Ковальчук Лариса Онисимівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Контактна інформація викладачів	ел. пошта: larysa.kovalchuk@lnu.edu.ua кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7. Тел. (032) 239-47-65
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Щочетверга, 16.30-17.30 (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7, кім. 30) / на платформі Teams
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/metodolohiia-ta-metody-naukovykh-doslidzhen
Інформація про дисципліну	Курс «Методологія наукових досліджень якості освіти» призначено для магістрів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», спеціалізації «Організація освітнього простору: управління та експертиза», кваліфікації магістр освітніх, педагогічних наук, професіонал з управління та експертизи освітнього простору, викладач. Курс належить до нормативних дисциплін і передбачає надання учасникам необхідної компетентності з питань методології наукових досліджень, її фундаментального і прикладного значення для вирішення завдань науково-дослідницької роботи педагогічної науки і практики. Тому у курсі представлено огляд як теоретичних основ та логіки науково-педагогічних досліджень, так і методологічних та методичних засад планування, організації й проведення дослідження за темою наукового пошуку магістра.
Коротка анотація дисципліни	Курс «Методологія наукових досліджень якості освіти» є нормативною дисципліною, яка викладається в 2 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Навчальним планом передбачено 48 годин аудиторних занять (16 год. лекцій та 32 год. практичних) і 72 години самостійної роботи. Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістових модулів: 1. Методологія і логіка наукових досліджень якості освіти. 2. Теоретико-методологічні та методико-технологічні засади застосування методів наукових досліджень якості освіти. У <i>першому</i> модулі розглядають сутність наукознавства, понятійно-категоріальний апарат, концепції і логіку наукового дослідження, поетапне моделювання його проведення. У <i>другому</i> модулі вивчають методи науково-педагогічного дослідження, їх сутність, класифікацію, характеристику конкретних методів дослідження, знайомляться з теоретико-методологічними і методичними засадами діагностування як педагогічного дослідження якості освіти.

<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Мета курсу: засвоєння студентами методологічних, теоретичних і практичних основ курсу, ознайомлення з особливостями наукових досліджень відповідно до фахового спрямування, професійно-педагогічна підготовка фахівців ступеня «магістр» до написання різних видів наукових робіт (у т.ч. й магістерської), проведення наукових досліджень у різних типах закладів освіти під час педагогічної практики, формування наукової культури у майбутніх магістрів освітніх, педагогічних наук, професіоналів з управління та експертизи освітнього простору тощо.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна (базова)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бабенко В.В. Основи теорії ймовірностей і статистичні методи аналізу даних у психологічних і педагогічних експериментах: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І. Франка, 2009. 184 с. 2. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. – Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с. 3. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Кондор, 2003. 192 с. 4. Підласий І.П. Діагностика і експертиза педагогічних проектів: навч. посіб. Київ: Україна, 1998. 343 с. 5. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. Київ: Знання, 2006. 307 с. <p style="text-align: center;">Додаткова (допоміжна)</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: метод. посіб. для студ. магістратури. Київ: Центр навч. л-ри, 2003. 316 с. 7. Воловик П.М. Теорія ймовірностей і математична статистика в педагогіці. Київ: Рад. шк., 1989. 221 с. 8. Кловак Г.Т. Основи педагогічних досліджень: навч. посіб. Чернігів: Чернігівський державний центр науково-технічної і економічної інформації, 2003. 260 с. 9. Ковальчук Л. Основи педагогічної майстерності: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с. 10. Ковальчук Л. Практикум з педагогіки: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 253 с. 11. Ковальчук О., Когут С. Основи психології та педагогіки: навч. посіб. За заг. ред. Л. Ковальчук. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 624 с. 12. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Знання, 2005. 486 с. 13. Максименко С.Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. Київ: Укрвузполіграф, 1990. 239с. 14. Методичні рекомендації щодо написання, оформлення та захисту магістерської роботи / Укладачі Л.О.Ковальчук, Н.Я. Яремчук. Відп. за випуск О.В. Квас. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 65 с. 15. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів. За ред. А.Є. Конверського. Київ: Центр учб. л-ри, 2010. 352 с. 16. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2007. 220 с. 17. Тверезовська Н.Т., Сидоренко В.К. Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ: Центр учб. л-ри, 2013. 439 с. 18. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2006. 352 с. 19. Pilch T., Bauman T. Zasady badań pedagogicznych: Strategie ilościowe i jakościowe. Warszawa: Wyd-wo Akademickie «Zak», 2010. 376 s. <p style="text-align: center;">Інтернет-джерела</p> <ol style="list-style-type: none"> 20. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень. навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2014. 142 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Burhu_Yurii/Metodolohiia_i_orhanizatsiia_naukovykh_dosl_idzhen.pdf (дата звернення: 4.09.2017). 21. Закон України «Про вищу освіту». <i>Голос України</i>. 2014. №148 (5898). 6 серпня. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 5.09.2014). 22. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19 (дата звернення: 28.01.2019). 23. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20. (дата звернення: 25.05.2020).

	<p>24. Закон України «Про освіту». URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12; http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 (дата звернення: 28.01.2019).</p> <p>25. Руденко В.М. Математична статистика: навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2012. 304 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Rudenko_Volodymyr/Matematychna_statystyka.pdf (дата звернення: 29.05.2018).</p> <p>26. Сисоева С.О., Кристопчук Т.С. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/9021/1/Metodologiya_naukovo-pedagogichnikh_doslidzhen.pdf (дата звернення: 4.12.2018).</p> <p>27. Гарелкін Ю.П., Цикін В.О. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2010. 196 с. URL: http://dl.khadi.kharkov.ua/pluginfile.php/42501/mod_resource/content/1/tarielkin_yu_p_tsikin_v_o_metodologiya_naukovikh_doslidzhen.pdf (дата звернення: 4.09.2017).</p> <p>28. Чернілевський Д.В., Антонова О.Є. та ін. Методологія наукової діяльності: навч. посіб. За ред. проф. Д.В. Чернілевського. Вінниця: Вид-во АМСКП, 2010. 484 с. URL: http://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/chernylevskyy_mnd_2010.pdf (дата звернення: 4.09.2017).</p> <p style="text-align: center;">ІНШІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:</p> <p>29. <i>Вища освіта України.</i></p> <p>30. <i>Вища школа.</i></p> <p>31. <i>Вісник Львівського університету.</i> Серія педагогічна.</p> <p>32. <i>Освіта і управління.</i></p> <p>33. <i>Практика управління закладом освіти.</i></p> <p>34. <i>Управління освітою.</i></p> <p>35. <i>Управління школою.</i></p> <p>Освітні сайти Інтернет (http://mon.gov.ua; http://www.pedpresa.com.ua; https://www.coursera.org; https://www.ed-era.com та ін.).</p> <p>Зауваги. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Окрім рекомендованих, студенти можуть використовувати також й інші літературні джерела, у яких висвітлені певні навчальні питання.</p>										
Обсяг курсу	<table border="0"> <tr> <td>Денна форма навчання:</td> <td>Заочна форми навчання:</td> </tr> <tr> <td>48 годин аудиторних (з них:</td> <td>12 годин аудиторних (з них:</td> </tr> <tr> <td>16 годин лекцій;</td> <td>6 годин лекцій</td> </tr> <tr> <td>32 години практичних занять)</td> <td>6 годин практичних занять)</td> </tr> <tr> <td>72 години самостійної роботи</td> <td>108 годин самостійної роботи</td> </tr> </table>	Денна форма навчання:	Заочна форми навчання:	48 годин аудиторних (з них:	12 годин аудиторних (з них:	16 годин лекцій;	6 годин лекцій	32 години практичних занять)	6 годин практичних занять)	72 години самостійної роботи	108 годин самостійної роботи
Денна форма навчання:	Заочна форми навчання:										
48 годин аудиторних (з них:	12 годин аудиторних (з них:										
16 годин лекцій;	6 годин лекцій										
32 години практичних занять)	6 годин практичних занять)										
72 години самостійної роботи	108 годин самостійної роботи										
Очікувані результати навчання	<p>У процесі вивчення студентами навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень якості освіти», опанування ними теоретичними, методологічними, методичними і практичними засадами курсу формуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ інтегральна компетентність, що передбачає здатність розв'язувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру); ♦ загальні компетентності (ЗК): <ul style="list-style-type: none"> ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми; ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії; ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо; ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті; ЗК10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні; ♦ спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): <ul style="list-style-type: none"> СК1. Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи; 										

- СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки;
- СК3. Здатність розуміти й аналізувати сучасні теоретичні засади освітніх, педагогічних наук, застосувати методи науково-педагогічного дослідження, освітньої статистики, освітніх вимірювань, оприлюднювати їх результати;
- СК4. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти;
- СК5. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті;
- СК8. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти;
- СК9. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності;
- СК11. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах;
- СК12. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності;

♦ **програмні результати навчання:**

- РН1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень;
- РН2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності;
- РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм;
- РН7. Оцінювати та впорядковувати наукову інформацію, обґрунтовувати методологію, методи науково-педагогічного дослідження, проводити освітні вимірювання, наукове та експертне дослідження;
- РН9. Знаходити рішення щодо розвитку й умов ефективної організації роботи навчального та позанавчального закладу, проектної групи, експертної групи;
- РН11. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність;
- РН13. Оперувати вимогами, методами моніторингу та видами оцінювання якості освіти, застосовувати процедури визначення рівня якості освіти;
- РН14. Аналізувати й пояснювати хід експертних заходів, формулювати та оприлюднювати експертну оцінку освітніх ресурсів, інтернет-ресурсів, програм, технологій;
- РН15. Знати на рівні нормативних документів процедури підготовки і проведення акредитації освітніх програм у закладах вищої освіти та освітнього аудиту у закладах повної загальної середньої освіти;

PH 17. Рекомендувати та пояснювати впровадження нових ідей, напрямів діяльності відповідно до освітньої політики закладу, країни.

Знання:

Розуміти сутність наукознавства, визначати пріоритетні цілі й завдання науково-дослідної діяльності з дослідження актуальних проблем педагогічних наук, управління та експертизи освітнього простору з урахуванням основних теоретичних засад сучасної філософії освіти, загальних основ педагогічних знань.

Оцінювати й упорядковувати наукову інформацію, розробляти концептуальні основи, структуру й логіку наукового дослідження в сфері освітніх, педагогічних наук, управління й експертизи освітнього простору, обґрунтовувати методи наукових досліджень, теоретико-методичні засади організування та проведення науково-дослідної роботи з проблеми дослідження.

Застосовувати системне наукове, критичне мислення для планування професійних дій під час здійснення науково-дослідної роботи, використання ефективних програм і технік наукового дослідження на різних етапах його проведення з метою оцінювання результатів наукового пошуку.

Розширювати знання про процесуальний компонент освітнього процесу, оцінення його ефективності з використанням діагностичного інструментарію та дотриманням наукової культури.

Уміння:

Розробляти та демонструвати моделі як цілісні, логічні, інтегровані структури системного наукового дослідження актуальних проблем педагогічних наук, управління та експертизи освітнього простору з урахуванням вітчизняних і міжнародних тенденцій, оприлюднювати результати наукових досліджень і звіти (у т. ч. іноземною мовою), дотримуючись наукової культури.

Застосувати доцільно підібрані теоретичні та емпіричні методи дослідження з урахуванням функцій, вимог і завдань педагогічного діагностування якості освіти, моніторингових досліджень.

Використовувати сучасні методології й методи оцінювання освітніх програм за критеріями визначеної таксономії цілей навчання, з'ясовувати та робити висновок про дотримання стандарту, нормативних актів тощо.

Проектувати та моделювати наукове дослідження з метою аналізу й оцінювання результатів освітнього процесу відповідно до цілей та завдань освіти визначеного рівня, укладання документації тощо.

Комунікація:

Встановлювати у процесі здійснення науково-дослідної роботи за програмою дослідження ефективну комунікацію в групах, які беруть участь у педагогічному експерименті; шляхом використання у наукових дослідженнях інформаційно-комунікаційних технологій створювати умови конструктивної взаємодії у професійній сфері та соціокультурному середовищі.

Створювати у процесі науково-дослідної роботи сприятливий психологічний клімат в досліджуваному середовищі на засадах педагогіки партнерства, формувати готовність до діяльності та взаємодії, розв'язання навчальних і професійно-педагогічних проблем та завдань, передбачених програмою.

Автономія та відповідальність:

	<p>Демонструвати та інтерпретувати професійну відповідальність за організацію, проведення наукового дослідження актуальних проблем педагогічних наук, управління та експертизи освітнього простору, оприлюднення отриманих результатів, їхню достовірність, надійність і об'єктивність.</p> <p>Організовувати науково-дослідну діяльність, поєднуючи різноманітні стратегії й тактики проведення наукового пошуку, як в автономному режимі, так і в рамках співпраці з іншими суб'єктами дослідження, та дотримуватись академічної доброчесності, культури наукового мислення, наукової й методологічної культури, у процесі конструювання особистих і колективних рішень.</p>
Ключові слова	наукознавство, кваліметрія, дослідження, наукове дослідження, методологія, методи дослідження, моделювання, педагогічне діагностування, управління, якість освіти
Формат курсу	Очний, заочний
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	екзамен
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка», «Загальна психологія», «Філософія», «Вища математика»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, евристична бесіда, пояснення, інструктаж; інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, метод проєктів, метод «Прес», кейс-метод), імітаційно-рольова гра (наукова конференція, науковий семінар), мультимедійна презентація, ілюстрування, демонстрування, дискусія, розв'язування вправ і задач, самоспостереження, спостереження, методи контролю і самоконтролю, презентація наукових продуктів, виконання індивідуальних завдань.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проєктор, ноутбуки, фліпчарт, маркери, обчислювальні засоби.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів:</p> <p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ на семінарсько-практичні заняття припадає 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 40; <ul style="list-style-type: none"> <i>семінарські заняття</i> — 20 (4 заняття по 3 бали), при цьому: <ul style="list-style-type: none"> 3 бали — студент виконав усі завдання згідно плану заняття; 2 бали — студент виконав 70% завдань; 1 бал — студент виконав не менше 30% завдань; <i>практичні заняття</i> — 12 (4 заняття по 3 бали), при цьому: <ul style="list-style-type: none"> 3 бали — студент виконав усі завдання згідно плану заняття; 2 бали — студент виконав 70% завдань; 1 бал — студент виконав не менше 30% завдань; <i>практичні заняття</i> — 8 (4 заняття по 2 бали), при цьому: <ul style="list-style-type: none"> 2 бали — студент виконав усі завдання згідно плану заняття; 1 бал — студент виконав не менше 50% завдань. ♦ <i>контрольні заміри</i> (2 модульні контрольні роботи за тестовими завданнями трьох рівнів складності): 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 10 (по 5 балів); ♦ <i>самостійна робота</i> та виконання <i>індивідуальних науково-дослідного завдання</i> оцінюються в межах балів, винесених на семінарські і практичні заняття; ♦ <i>науково-дослідна робота</i> (виконання індивідуального науково-дослідного проєкту «Мій професійний портрет»): 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 10 за такими критеріями: <ul style="list-style-type: none"> 9–10 балів — високий (творчий) рівень виконання завдань;

	<p>7–8 балів — достатній (реконструктивний) рівень; 5–6 балів — середній (репродуктивний) рівень; 1–4 бали — низький (студент виконав окремі елементи завдань);</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ <i>іспит</i> — 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 50 (включає 10 балів за науково-дослідну роботу). <p>Критерії оцінювання завдань різного рівня складності: <i>тестові завдання першого рівня складності</i> — 1 бал за правильну відповідь; <i>тестові завдання другого рівня складності</i> — 2 бали; <i>завдання третього рівня складності</i> — 5 балів.</p> <p><i>Приклади завдань третього рівня складності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ розв’язування науково-дослідних задач; ♦ виконання проблемно-експериментальних завдань; ♦ побудова графічних (діаграм, гістограм тощо) і табличних зображень; ♦ розроблення моделей; ♦ визначення наукового апарату дослідження за загальноприйнятими методологічними параметрами. <p>Враховується: активність студента під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність, творчий підхід і своєчасне виконання завдань; посиљна активна участь студента у наукових заходах кафедри (семінарах, конференціях, олімпіадах тощо). Особлива увага звертається на відвідування занять студентом. Відпрацювання занять, пропущених з поважних причин, проводиться за розкладом консультацій викладачів.</p> <p>Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечує:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ обговорення на першому лекційному занятті правил академічної доброчесності, що є виявом наукової культури студента-дослідника; ♦ попередження про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману); ♦ неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час іспиту, виконання модульних контрольних робіт і самостійних практичних завдань під час аудиторних занять (за винятком часу, відведеного для виконання розрахункових завдань чи задач); ♦ обов’язкове посилання на використані літературні джерела під час написання творчих завдань (есе, тез доповідей, наукової статті та інших наукових продуктів); ♦ виконання науково-дослідної роботи (індивідуальний науково-дослідний проєкт «Мій професійний портрет») передбачає самостійну, оригінальну науково-дослідну діяльність студента, вияв ним творчого підходу, культури наукового і професійного мислення, дослідницьких здібностей, наукової культури тощо; ♦ побудова графічних (діаграм, гістограм тощо) і табличних зображень, розроблення науково-дослідних моделей здійснюється виключно на основі власних досліджень студента. <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наука як система знань і сфера людської діяльності. 2. Теоретичні та методологічні принципи науки, її цілі, функції. Наукознавство. 3. Наукове пізнання, сутність, його рівні і види. 4. Структурні компоненти теоретичного пізнання. 5. Єдність емпіричного і теоретичного, теорії і практики. 6. Методологія в педагогіці (загальнонауковий рівень, конкретно-науковий рівень). 7. Понятійно-категоріальний апарат наукового дослідження. 8. Класифікація наукових досліджень. 9. Методологічні підходи до організації наукових досліджень якості освіти. 10. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. 11. Концепція та логіка наукового дослідження.

	<p>12. Методологічні параметри наукового дослідження.</p> <p>13. Актуальність дослідження, її обґрунтування.</p> <p>14. Об'єкт і предмет дослідження.</p> <p>15. Формулювання мети та визначення завдань дослідження.</p> <p>16. Гіпотеза, її формування.</p> <p>17. Теоретико-методологічна основа дослідження.</p> <p>18. Новизна дослідження. Теоретична і практична значущість.</p> <p>19. Визначення загальноприйнятих методологічних параметрів наукових досліджень якості освіти.</p> <p>20. Методи наукового дослідження (сутність, класифікація).</p> <p>21. Теоретичні методи наукового дослідження, вимоги до їх застосування у дослідженні актуальних проблем менеджменту, експертизи та організації освітнього простору.</p> <p>22. Абстрагування і конкретизація.</p> <p>23. Аналіз і синтез.</p> <p>24. Індукція, дедукція, традукція.</p> <p>25. Порівняння й аналогія.</p> <p>26. Моделювання.</p> <p>27. Ідеалізація та формалізація.</p> <p>28. Екстраполяція.</p> <p>29. Конкретизація й узагальнення.</p> <p>30. Емпіричні методи (сутність, класифікація).</p> <p>31. Спостереження (сутність, види, вимоги до застосування у процесі дослідження актуальних проблем освітніх, педагогічних наук, менеджменту, експертизи та організації освітнього простору).</p> <p>32. Вивчення документації та результатів професійної діяльності в сфері освітніх, педагогічних наук, менеджменту, експертизи та організації освітнього простору.</p> <p>33. Опитувальні (статистичні) методи наукового дослідження (бесіда, інтерв'ю, анкетування).</p> <p>34. Методи вимірювання та оцінювання. Соціометрія.</p> <p>35. Педагогічний експеримент (сутність, особливості, функції).</p> <p>36. Види педагогічного експерименту, вимоги до його організування у процесі дослідження актуальних проблем освітніх, педагогічних наук, менеджменту, експертизи та організації освітнього простору.</p> <p>37. Етапи проведення педагогічного експерименту.</p> <p>38. Техніка застосування констатувального експерименту першого порядку.</p> <p>39. Зміст, організація та методика формуального експерименту.</p> <p>40. Констатувальний експеримент другого порядку у наукових дослідженнях.</p> <p>41. Теоретико-методологічні засади діагностування педагогічного дослідження.</p> <p>42. Методико-технологічні засади опрацювання результатів наукових досліджень.</p> <p>43. Діагностичні методики вивчення педагогічних явищ.</p> <p>44. Використання методів математичної статистики для визначення кількісних показників у наукових дослідженнях.</p> <p>45. Методи зведення результатів наукових досліджень.</p> <p>46. Інтерпретація результатів наукового дослідження актуальних проблем освітніх, педагогічних наук, менеджменту, експертизи та організації освітнього простору.</p> <p>47. Магістерська робота, мета і значення у навчальній діяльності та науково-дослідній роботі студента. Тематика.</p> <p>48. Вимоги до структури і змісту магістерської роботи. Схема викладу, обсяг і оформлення.</p> <p>49. Головні етапи виконання магістерської роботи.</p> <p>50. Оформлення літературних джерел.</p> <p>51. Підготовка до захисту та захист магістерської роботи.</p> <p>52. Проектування та моделювання наукового дослідження.</p> <p>53. Педагог як суб'єкт наукової діяльності.</p> <p>54. Студент як суб'єкт наукової діяльності.</p> <p>55. Навчально-наукова робота студентів.</p> <p>56. Науково-дослідна робота студентів.</p> <p>57. Наукова діяльність (сутність, види, особливості).</p> <p>58. Єдність науково-педагогічної та інноваційної діяльності фахівця сфери освітніх, педагогічних наук, менеджменту, експертизи та організації освітнього простору.</p> <p>59. Наукова культура дослідника.</p> <p>60. Наукова творчість дослідника.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу «Методологія наукових досліджень якості освіти»

№ заняття / тижень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/1	Тема 1. Методологія в педагогіці. Методологічні підходи у дослідженні актуальних проблем педагогічної науки і практики. Вступ до вивчення курсу. Наука як система знань і сфера людської діяльності. Теоретичні та методологічні принципи науки, її цілі, функції. Наукознавство. Наукове пізнання, сутність, його рівні і види. Структурні компоненти теоретичного пізнання. Понятійно-категоріальний апарат наукового дослідження. Класифікація наукових досліджень. Методологія в педагогіці (загальнонауковий рівень, конкретно-науковий рівень). Методологічні підходи до організації наукових досліджень якості освіти.	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 (основна) 8–13, 15–18, 22, 26–28, 29–35 (додаткова)	Завдання на підбір і оформлення інформаційного забезпечення наукових досліджень (з урахуванням фахового спрямування)	
2/1	Тема 1. Наука як система знань і сфера людської діяльності. Наукове пізнання	Семінарське заняття №1, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 8–13, 15–18, 22, 26–28, 29–35	Індивідуальні завдання 1–3 (2 год). Підготовка до семінарського заняття №2 (2 год)	1 тиждень
3/2	Тема 1. Використання методологічних підходів до організації наукових досліджень якості освіти	Семінарське заняття №2, 2 год.	Презентація; інструкція, навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 8–13, 15–18, 22, 26–28, 29–35	Індивідуальні завдання 4–6 (2 год). Підготовка до практичного заняття №1 (2 год)	2 тиждень
4/3	Тема 2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень якості освіти. Науково-дослідна робота, її види. Наукова інформація, форми обміну науковою інформацією. Вимоги до оформлення списку використаних джерел. Правила реферування наукових публікацій. Реферативний огляд. Анований реферат.	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 9, 14, 16–18, 22, 26–28, 29–35		

5/3	Тема 2. Пошук і аналіз літературних джерел дослідження актуальних проблем освіти	Практичне заняття №1, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 9, 14, 16–18, 22, 26–28, 29–35	Індивідуальні завдання 7–9 (2 год). Підготовка до практичного заняття №2 (2 год)	3 тиждень
6/4	Тема 2. Пошук і оформлення літературних джерел дослідження актуальних проблем освіти	Практичне заняття №2, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 9, 14, 16–18, 22, 26–28, 29–35	Індивідуальні завдання 10–12 (2 год). Підготовка до практичного заняття №3 (2 год)	4 тиждень
7/5	Тема 3. Концептуальні основи наукового дослідження. Концепція і логіка наукового дослідження. Методологічні параметри наукового дослідження. Актуальність, об'єкт і предмет дослідження. Формулювання мети, завдань, гіпотези. Новизна, теоретична і практична значущість дослідження.	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 6, 9–12, 14, 16–19, 26–28, 29–35		
8/5	Тема 3. Визначення актуальності, об'єкта, мети, завдань і гіпотези як загальноприйнятих методологічних параметрів наукового дослідження	Практичне заняття №3, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 6, 9–12, 14, 16–19, 26–28, 29–35	Індивідуальні завдання 13–15 (2 год). Підготовка до практичного заняття №4 (2 год)	5 тиждень
9/6	Тема 3. Обґрунтування наукової новизни, теоретичної і практичної значущості як загальноприйнятих методологічних параметрів наукового дослідження	Практичне заняття №4, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 6, 9–12, 14, 16–19, 26–28, 29–35	Індивідуальні завдання 16–18 (2 год). Підготовка до практичного заняття №5 (2 год)	6 тиждень
10/7	Тема 4. Сучасна наука про поетапне моделювання наукових досліджень. Моделювання етапів педагогічного дослідження за І. Зайченком (В. Ягуповим, Т. Pilch, Т. Ваuman та ін.). Обґрунтування загальної схеми та програми проведення наукового дослідження якості освіти.	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 6, 14, 16–19, 26–28		
11/7	Тема 4. Моделювання етапів наукового дослідження	Практичне заняття №5, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 6, 14, 16–19, 26–28	Індивідуальні завдання 19–21 (2 год). Підготовка до практичного заняття №6 (2 год)	7 тиждень
12/8	Тема 4. Розроблення програми наукового дослідження	Практичне заняття №6, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 6, 14, 16–19, 26–28	Індивідуальні завдання 22–24 (2 год). Підготовка до практичного заняття №7 (2 год)	8 тиждень
13/9	Тема 5. Методи наукових досліджень якості освіти. Методи наукового дослідження (сутність, ознаки методу, підходи до класифікації).	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; навчально-методичні	2–5 6, 9–11, 14, 16–20, 26–28, 29–35	Тестові завдання двох рівнів складності	9 тиждень

	Теоретичні методи наукового дослідження (сутність, характеристика окремих методів, вимоги до їх застосування у дослідженні актуальних проблем управління та експертизи освітнього простору). Емпіричні методи (сутність, види, вимоги до застосування у процесі дослідження актуальних проблем освітніх, педагогічних наук, управління та експертизи освітнього простору). Спостереження. Вивчення документації та результатів професійної діяльності в сфері освітніх, педагогічних наук, управління та експертизи освітнього простору. Опитувальні (статистичні) методи наукового дослідження. Методи вимірювання та оцінювання. Соціометрія.		матеріали (Moodle, Teams)			
14/9	Тема 5. Використання теоретичних методів дослідження у розв'язанні актуальних проблем управління й експертизи освітнього простору	Практичне заняття №7, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 6, 9–11, 14, 16–20, 26–28, 29–35	Індивідуальні завдання 25–27 (2 год). Підготовка до практичного заняття №8 (2 год)	9 тиждень
15/10	Тема 5. Використання емпіричних методів дослідження у розв'язанні актуальних проблем управління й експертизи освітнього простору	Практичне заняття №8, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 6, 9–11, 14, 16–20, 26–28, 29–35	Індивідуальні завдання 28–30 (2 год). Підготовка до практичного заняття №9 (2 год)	10 тиждень
16/11	Тема 6. Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях якості освіти. Педагогічний експеримент (сутність, особливості, функції). Види педагогічного експерименту, вимоги до його організування у процесі дослідження актуальних проблем освітніх, педагогічних наук, управління та експертизи освітнього простору. Етапи проведення педагогічного експерименту. Техніка застосування констатувального експерименту першого порядку. Зміст, організація та методика формувального експерименту. Констатувальний експеримент другого порядку у наукових дослідженнях.	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 6, 9–11, 14, 16–20, 26–28, 29–35		
17/11	Тема 6. Планування, організація та проведення педагогічного експерименту (<i>презентація науково-дослідного проєкту</i>)	Практичне заняття №9 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	2–5 6, 9–11, 14, 16–20, 26–28, 29–35	Індивідуальні завдання 31–33 (2 год). Підготовка до практичного заняття №10 (2 год)	11 тиждень

18/12	Тема 6. Опрацювання, аналіз та інтерпретація результатів педагогічного експерименту (<i>презентація науково-дослідного проєкту</i>)	Практичне заняття №10 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	6, 9–11, 14, 16–20, 26–28, 29–35	Індивідуальні завдання 34–36 (2 год). Підготовка до практичного заняття №11 (2 год)	12 тиждень
19/13	Тема 7 Теоретико-методологічні та методико-технологічні засади опрацювання результатів наукових досліджень якості освіти. Теоретико-методологічні засади діагностування педагогічного дослідження. Методико-технологічні засади опрацювання результатів наукових досліджень. Діагностичні методики вивчення педагогічних явищ. Методи математичної статистики. Методи зведення результатів наукових досліджень. Вимірні шкали. Використання методів математичної статистики для визначення кількісних показників у наукових дослідженнях. Інтерпретація результатів наукового дослідження актуальних проблем освітніх, педагогічних наук, управління та експертизи освітнього простору.	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	1–5 7, 9–11, 14, 15–17, 25–28, 29–35		
20/13	Тема 7. Розв'язування педагогічних задач і ситуацій на визначення показників якості освіти (<i>на прикладі дошкільної освіти і загальної середньої освіти</i>)	Практичне заняття №11 2 год	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	1–5 7, 9–11, 14, 15–17, 25–28, 29–35	Індивідуальні завдання 37–39 (2 год). Підготовка до практичного заняття №12 (2 год)	13 тиждень
21/14	Тема 7. Розв'язування педагогічних задач і ситуацій на визначення показників якості освіти (<i>на прикладі освіти</i>).	Практичне заняття №12 2 год	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	1–5 7, 9–11, 14, 15–17, 25–28, 29–35	Індивідуальні завдання (2 год). Підготовка до семінарського заняття №3 (2 год)	14 тиждень
22/15	Тема 8. Педагог і студент як суб'єкти наукової діяльності. Педагог як суб'єкт наукової діяльності. Студент як суб'єкт наукової діяльності. Навчально-наукова робота студентів. Науково-дослідна робота студентів. Магістерська робота, мета і значення у навчальній діяльності та науково-дослідній роботі студента. Тематика. Вимоги до структури і змісту магістерської роботи. Схема викладу, обсяг і оформлення. Головні етапи виконання магістерської роботи. Оформлення літературних джерел. Підготовка до захисту та захист магістерської роботи. Проєктування та моделювання наукового дослідження. Єдність	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	1–5 6, 9–11, 13, 14, 16,17, 21–24, 26– 28, 29–35	Тестові завдання трьох рівнів складності	

	наукової та інноваційної діяльності фахівця сфери освітніх, педагогічних наук, управління та експертизи освітнього простору.					
23/15	Тема 8. Поетапне проєктування навчально-наукової роботи студентів (<i>мікропрезентація на прикладі курсової роботи</i>).	Семінарське заняття №3, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	1–5 6, 9–11, 13, 14, 16,17, 21–24, 26–28, 29–35	Індивідуальні завдання 11-12 (2 год). Підготовка до семінарського заняття №7 (2 год)	15 тиждень
24/16	Тема 8. Поетапне проєктування науково-дослідної роботи студентів (<i>мікропрезентація на прикладі магістерської роботи</i>).	Семінарське заняття №4, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали (Moodle, Teams)	6, 9–11, 13, 14, 16,17, 21–24, 26–28, 29–35	Оформлення науково-дослідного проєкту (самопостереження) і представлення для перевірки і оцінювання (2 год). Підготовка до іспиту.	16 тиждень

